

**MME NTIÑ-NNIM IKỌ KE PSALM KE
ABAÑA MESSIAH**

**Psalm 2:1-12; 22:1, 18; 45:1-17; 68:16-19; 69:21;
110:1-7; 118:21-24; 132:11**

ỌYỌHỌ UKPEP-ÑKPỌ 470

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Afo edi eyen mi, ami mmobon fi mfin emi” (Psalm 2:7).

I Messiah Emi Edidide, Idaha Esie Nte Abasi Ye Ukara Esie Ke Ofuri Ererimbot

- 1 Ndidem ererimbot eduk odu ebaña Enye emi Abasi ekeyetde aran onim, Psalm 2:1-3; Utom Mme Apostle 4:25-27; 1 Samuel 16:13; Matthew 3:16, 17
- 2 Abasi eyeda Enye emi ekeyetde aran enim asuan mbon nsọñ-ibuot, Psalm 2:4-6; 37:12, 13; 59:8; Mme Ñke 1:26; Psalm 132:11
- 3 Etiñ ebaña itie utom Enye emi ekeyetde aran enim, Psalm 2:7-9; 68:16-19; Mme Hebrew 1:5; 5:5; Ñwed Mbon Colossae 1:16, 17; Eriyarare 2:27; 12:5; 19:15
- 4 Etim enọ mme andikara ye mme owo ntọt, Psalm 2:10-12; 89:7; 35:10; 34:8; 40:4

II Ema Ebemiso Etiñ Ebaña Ukut Christ

- 1 Christ ọbọ ufen ke krọs, Psalm 22:1; 69:21; Matthew 27:46, 34, 48; Mark 15:34, 36; Isaiah 53:4, 5
- 2 Edeme edisine-ñkpọ Esie, Psalm 22:18; John 19:23, 24

III Usọrọ Ndọ Edidem Ye Ñwan-ndọ Esie

- 1 Etiñ ebaña uyai Edidem ye Ubọñ Esie, Psalm 45:1-8; Mme Ñke 8:6-9; Ikwọ Solomon 5:10-16; Luke 4:22; Isaiah 63:1-6; Mme Hebrew 1:8, 9; Ñwed Mbon Ephesus 5:23-25
- 2 Ñwan-ndọ ye mme nsaña esie esine ofọñidem ebet Ebe-Ndọ, Psalm 45:9-15; Ikwọ Solomon 1:3, 4; 2 Ñwed Corinth 11:2; Matthew 22:11, 12; Isaiah 35:10; Eriyarare 19:7; 21:9
- 3 Edidem okut unen, Psalm 45:16, 17; Isaiah 53:10, 11; 61:9

IV Obio Ubọñ, Idaha Oku, Ye Erikan Eke Messiah

- 1 Eyesuan mme asua-Christ, Psalm 110:1-3; Matthew 22:41-45; 28:18-20; Psalm 96:9
- 2 Enye eyedi oku, eyenyuñ akan kpukpru, Psalm 110:4-7; Genesis 14:18; Mme Hebrew 5:6; 6:20; 7:1-10, 17-21; Psalm 21:8, 9; Eriyarare 6:15-17; Isaiah 11:3, 4; Psalm 27:6
- 3 Jesus Christ edi Etubom Itiat Inuk, Psalm 118:21-24; Matthew 21:42; Utom Mme Apostle 4:11; 1 Peter 2:4, 7.

SE EKPEPDE EBAÑA

Psalm ọyọhọ iba etiñ abaña Messiah onyuñ edi ntiñ-nnim ikọ. Ediwak mme Psalm emi ekewetde ke tọsin isua ama ekebe mbemiso Christ edi, ọdọñọ mme ntiñ-nnim ikọ emi mikemeke ndinyan ubọk ñwut owo efen ibọhọke Christ ikpọñ. Okposuk edi nte ediwak itie etiñde ñkpọ ebaña Edidem David, ubon esie ye ukara mmọ, otim añaña ete ke Christ ikpọñ-ikpọñ ekeme ndinam uñwọñọ Abasi osu ke abaña nsinsi Ebekpọ David (Se 2 Samuel 7).

Ifuresit Mme Idut

Ifuresit mme idut abaña ediduk odu mme Jew ye mme Idut (Gentile) ke abaña Christ. Enye ama osu ke ñkañ kiet ke akpa eridi Christ ke ererimbot. (Utom Mme Apostle 4:25). Ntiñ-nnim ikọ emi eyesu ọyọhọ-

oyohọ ke ini Christ edifiakde edi, ke ini oro ndidem ererimbot eyebok idem mmọ ọtọ kiet ke idak asua-Christ ndiñwana ye Jehovah, ye Christ Esie. Ubierikpe Abasi eyesim ediomi ye odu emi mmọ edukde ebaña Abasi ye Eyen Esie. “Enye etie ke enyọñ asak: Ọbọñ ababiaña mmọ.” O, nso utọ ndik ke ini Ọbọñ asakde ke adañoro nnanenyin osimde mmọ eke “ema eduok kpukpru item inyuñ inyimeke nduari mi”! (Mme Nke 1:25, 26). Owo, mme andidiok ikemeke ndikpuhọre uduak Abasi ndinim Eyen esie nte Edidem ererimbot ke Jerusalem.

Idaha Christ Nte Eyen

Andiwet Psalm etiñ ayarade idaha Christ nte Eyen. “Afo edi eyen mi,” idighe ndida nnyene nte eyen, edi ke edidi “ikpọñ-ikpọñ eyen emi Ete obonde.” Obio-ubọñ Christ eyedọñọ mme Idut (Gentile) ye idut mme okpono-ndem ye kpukpru mmọ eke misukke idem mmọ kaña inọ Christ. Ukara Esie ke esañ ukwak ye edinen ubierikpe eyesuhọre kpukpru mme asua. Enọ ndidem ye mme ebierikpe ntọt ete ebeñe idem ebaña eridi Obio-ubọñ emi. Nyene ibuot idaha emi, nam ñkpọ nọ Abasi ye uteñe. Dat esit ke uteñe ye nsuhọre-idem midighe, bọ ufen iyaresit Esie emi edisimde mmọ emi eñwanade ye Eti-mbuk Ọbọñ nnyin Jesus Christ (2 Nwede Thessalonica 1:8). Eñwọñọ edidiọñ enọ kpukpru mmọ eke ebuotde idem ye Enye. Mbuotidem nte etiñde mi edi se ekedade ebọ erinyaña ke Akani Ediomi. Se nte mme akpatre ufañ ikọ ita emi ke Psalm ọbọrọde akpa ufañ ita. Nsọñ-ibuot ye Enye emi Abasi ekeyetde aran onim enyene ibọrọ oto ke item emi enọde ete yak etim Eyen inua enyuñ enam ñkpọ enọ Ọbọñ.

Mme Ndutuhọ Christ

Nte nnyin ikotde akpa ufañ ke Psalm 22, nnyin imokut nte odudu Abasi anamde ewet ikọ Abasi ke usuñ eke ananade ndudue. Emi edi mme nnen-nnen ikọ emi Christ eketiñde ke Krọs. Mme ntiñ-nnim ikọ ke abaña akpa eridi Christ ama etim esu, ke usuñ emi edemerede mbuotidem ke esit mme andinim ke akpanikọ ndifiok nte ke mme ntiñ-nnim ikọ ke abaña edifiak ndi Esie eyenyuñ osu ke nde ke nde. Mme ikọ ke Psalm eke Krọs emi owut ata ntọtuñọ ukut Christ ke ukpọñ ke ndiyak Idemesie nte uwa ke ibuot owo. Mmọ ñko etiñ ewut akpanikọ emi mikemeke ndikpuhọre, ete ke Abasi ikemeke ndiyọ idiok-ñkpọ, kpa ke idem ini emi ekenamde Christ “ikpọñ Eyen emi Abasi obonde” “akabare edi idiok-ñkpọ ke ntañ nnyin.” Abasi okomum Odudu Esie ndinyaña Christ ke Krọs akama, man edisana uduak Esie ke abaña erinyaña okposu. Ke uduak Abasi, ema ewot Eyen-erọñ Esie “toto ke eritọñọ ererimbot” (Eriyarare 13:8). Christ ama onyime ndida itie esie nte uduak Abasi edide. Enye ama enyene ukeme ndisin ndutuhọ emi, edi akam Esie ama ọsọñ ada. “Edi okudi nte Ami nnyimede, yak edi nte Afo onyimede” (Luke 22:42). Enam nte oyohọ ufañ 18 ke Psalm 22 osude otim añaña nte ewetde ke John 19:23, 24. Imokut nte Psalm 69:21 osude ke Matthew 27:34, 48.

Ikwo Messiah

Etoñọ Psalm 45 ye esit emi oyohọde ọduhọ ye idara. Andiwet Psalm ooro Edidem ke uyai Esie, mfọn, ye mme erikan Esie. Andiwet Psalm ọtọñọ ke Edidem ke ini ekọñ ewet osim Edidem ke ini emem. Etiñ ebaña Edinen ukara Esie nte mmọnyọ ubọñ. Etiñ eyarade idaha ukara Messiah emi edide ke nsinsi ete “Ebekpo fo odu ke nsinsi.” Ewut mfọn-mma ukara Esie ke ndidọhọ ete, “Afo ama se inende, onyuñ asua se ikwañade.” Emi edi uñwọñọ ete ke idiok-ñkpọ eyebok ufen, ñkop-uyo eyenyuñ ọbọ utip. Ke nditiñ mbaña “Abasi, kpa Abasi fo” enye anam añaña ete ke idaha Edidem ọkpuhọre ye eke Abasi ke Idemesie. Aran idaresit edi idiọñọ idara ye utip emi enyenede edinen ukara. Eoro Edidem nte owo, nte añwana ekọñ ye nte andikara.

Usọrọ Ndọ Edidem

Idahaemi etiñ ebaña Enye nte Ebe-ndọ. Etiñ ebaña edisine-ñkpọ Esie nte odobide onyuñ enyenede edinem utebe emi nditọ Edem Usiaha-utin ekesisinide ke ini usọrọ. Ekėsida nduk-enin ebana ebekpo edidem, enyuñ eda kpa nduk-enin ediọñ mme ñkpọ mbana ufok. Eda nditọ iban edidem ewut ubọñ mmọ emi enamde ñkpọ ke ebekpo. Ọbọñ añwan me Nwan ndọ Edidem ama ada ke ubok nnasia edidem ke itie ukpono ye ebuana ke ukara. Edisine-ñkpọ ekedi eke gold Ophir emi ekefiokde nte andifon ñkan ke eyo oro, ke ñkañ spirit, mfọn-mma edisine-ñkpọ emi ekemede ndinyene, “ediye linen, eke asanade onyuñ esemde” (Eriyarare 19:7-9) oro edi edinen-ido nti ikot Abasi. Item emi enọde mi ete yak ekpañ utọñ, enyuñ etim ekop enyene mmọ emi ekotde ete edi Udia Ndọ Eyen-erọñ mfin. “Nnyuñ fre oruk fo ye ufok uso.” enọ ufok-Abasi Christ, mme “mmọ emi ekotde esio” ke ererimbot, item ete ekpọñ mme owo, ye iman, enyuñ ayak kpukpru enọ Christ. Edidem oyom Nwan-ndọ Esie enyene uyai ke ñkañ Spirit, ñwan ndọ onyuñ okpono Enye. Edisana

uwem ye uyai esie, ye eke mme anam nkpo ke ebekpo eyenem Edidem esit. Etre Psalm emi ye ikọ emi ọdọhọde ete ke eyeti enyiñ Edidem emi ke ofuri emana.

Obio-ubon Esie

Mme ikọ eke edade etonọ Psalm 110, abana ikọ emi Obon etinde onọ Messiah. Emi esidi etop Abasi: “Jehovah ọdọhọ ete” mme “Ntem ke Obon ọdọhọ ete,” etiñ emi ebaña Abasi David, me Christ. Ikọ oro ọdọhọde ete “tie mi ke ubok nnasia” owut odudu ye ebiet ukara eke enimde enọ Christ. Otọhọde ke ini emi Satan okodomode ndiwut odudu ke Heaven, tutu eduok enye esin ke akwa mkpodiho ikañ (Eriyarare 20:10), enye okodomo nditimere ekikere, nditre nnyuñ mbiat uduak Abasi ke abana erinyaña ukpon mmọ emi etakde. Enye okotonọ utom esie ye owo, ke inwañ Eden, enye ikpaha mba ke ndinam uduak esie ndibiat mme ukpon owo ke usuñ eke enye ekekeme. Enye edemere kpukpru ubiñọ etiene Ikot Abasi otọhọde ke ini Moses tutu edisim ini eridi Jesus ke ererimbot. Enye ama anwana ye Andinyaña ke ini idomo Esie, odomo ndinam Christ okop uyo esie, onyuñ anam mme idiok uduak esie. Christ ama akan enye ke ndiyak ofuri uduak Esie nsin ke uduak Ete Esie emi odude ke Heaven. Satan ye mme usuñ-utom esie, oto ke mme ukara ererimbot, nsunsu ukpono abasi, ye kpukpru oruk nkari ama owut idem esie nte obon emi akarade edem ikpa-enyof.

Psalm emi onọ odu-uwem idorenyin ete ke Christ eyetonọ ntak edi nte andikan kpukpru odudu idiok-nkpo ye ekim. Jehovah etie ubiñ, ndinam Andinyaña etie ke Ebekpo ukara Esie okposuk nte mme asua ye mme ubiñọ ewakde. Ke ini Ete edidahade-ada ndidighe ererimbot okposon, kpukpru mbon nson-ibuot ye mme asua iditreke ke edikakan mmọ ikpon-ikpon, edi kpukpru mmọ eyesuk ibuot. Eyebiat kpukpru ubiñọ efep oto ke esañ odudu emi otode Zion. Ufok-Abasi emi adade itie Obio-ubon Christ idahaemi ke okokut mkposon ukobo edi ukara Messiah eyeyohọ. “Ikot fo eyenyime” owut oyohọ unyime emi ndimek ikot Christ enyimedede ndiyak idem nno nte uwa ima-esit, enyime ini kiet ndiwa idem mmọ ke utom Esie, ke usen odudu Esie. “Ke uyai Edisana Ido Esie” abana mbana-idem ye eridi udim ekon Christ, ukpono ye Ubon Esie. Ke nkan Spirit, Ikot Esie edi Obio ndidem ye eke mme oku, emi enamde nkpo Edidem mmọ, ebana mmọ idem ke mme mfon emi mme ndiye edisine-nkpo Aaron edide uwut-nkpo. Ewut andinyaña emi adade Ikot Esie usuñ ofuri ini nte asanade ye odudu uyen, okopde onyuñ enyenede nson-idem oto mbara usenubok emi odude ke Spirit ye mfon Abasi.

Idaha Esie Nte Oku

Uduak Abasi ke abana Christ ikpuhokere ke ufot okposon ukobo. “Afo edi Oku ke nsinsi Nte utọ Melchizedek asanade.” Akpan ifiok nnyin ke abana Edidem Edinen-ido emi odu ke Genesis 14:18. Enye ekedi “Edidem Salem” ye “Oku Abasi Ibom.” Idaha Oku Esie ama okpon akan eke Aaron, koro Abraham ama ekpe oyohọ ubak nkpo duop onọ Enye (Mme Hebrew 7). Christ edi Akwa Oku onọ nnyin mfin, emi etiede ke Akwa itie Esie nte Esine-Ufot. Ukara Christ ke tosin isua ididighe inọ owo kiet-kiet, edi eyesim kpukpru mme itie utom ye mme idaha ukara mme enyene-odudu ke ererimbot emi, man oto do ebiet ekededede eke odudu odude, do nko ke edifiok ebaña ukara Christ. Edieke ewutde nson-ibuot, eyeda esañ ukwak ubierikpe etunọ mmọ. Christ idighe Esine-ufot ikpon-ikpon, edi edi Ebiere-ikpe. Eti-mbuk esie idighe ikọ mbom ikpon-ikpon, edieke esinde, enye akabare edi mbet ubierikpe. Ediwak owo mfin ekut mbom Christ, edi edisin mbom Esie ada nnen-nnen ubierikpe edi. Ntak emi ediwak mme ada ibuot ke mme obio edidade unan edi koro mmọ misukke ibuot inọ nnen-nnen ukara Esie. Kpukpru edifik owo ye odudu Andibiñọ Christ eyesuhore enim, ndien edinen-ido eyekara. Ediñwoñ ke idim edi uwut-nkpo edifiak nkop nson-idem ke ini ema ekekpa mba ke ekon ke ini enye adade ubierikpe onọ erikan.

Itiat-inuk

Psalm 118:21-24 etiñ ete “Itiat emi mme andibop esinde amakabare edi etubom inuk.” Usuñ emi mme anam-idiok ekutde mme nkpo emi abanade Abasi akananam inenke. Owo enyene usuñ eke etiede nte enen, “ndien utit esie edi usuñ mkpa” (Mme Nke 14:12). Itiat-ukot-ufok mme Isuñ-utom Christ ye mme anditiñ ntiñ-nnim ikọ ekedi “Christ Jesus ke Idem Esie onyuñ edi akan itiat inuk” (Nwed Mbon Ephesus 2:20). Nte Peter okokworo ikọ onọ mme andikara emi ewetde ke Utom Mme Apostle 4:12, ọdọhọ ete “Koro enyiñ baba kiet efen inyuñ iduhe eke enode ke otu owo ke idak ikpa enyof eke enyenede ndida nnyaña nnyin.” Edi mme Jew, emi ewutde idem nte mme andinim ibet Moses, ema ekon Enye ke krọs. Edinam Abasi edi ata utibe ke enyin nnyin, ke ndikpono Christ, emi ekekonde nte owo abiana emi mme owo ekesinde, ndida Enye nte Obon ye Andinyaña ye Andida ibuot ke Ufok-Abasi Esie.

Ediomi David

Psalm 132:11 etiñ abaña ediomu Abasi ye David nte edimenerede mfri idemesie idori ke ebekpo Israel, emi okosu ke idem Solomon, edi uduak emi ama ɔniɔñ ebe ini Solomon, koro “Qbɔñ Ubɔñ” ama abuana ke esit, Andifak ye Andinyaña emi edidide ndinyaña Ikɔt Esie nsio ke mme idiɔk-ñkɔɔ mmɔ. Ama oyom usuñ ɔkpɔñ eñwɔñɔ erifak owo tutu edisim ini Christ edidide Edidem Ndidem ye Qbɔñ Mbɔñ. Emi anam 2 Samuel 7:16 ɔyɔhɔ. “Ebekpo fo eyewuhɔ ke nsinsi” Nnyin imekeme ndibuana ke Obio-ubɔñ oro ke ndisuhɔre idem nnɔ Christ nnyuñ nnam uduak ye ikɔ Esie.

MME MBUME

- 1 Mme idut ekefut esit ke ntak anie?
- 2 Enye emi etiede ke heaven edisak ke ntak nso?
- 3 Anie edikara ke esañ ukwak?
- 4 Emi ɔwɔɔ nso “Tim Eyen inua.”
- 5 Anie edi Edidem emi etiñde ebaña ke Psalm 45:1?
- 6 Anie edi Qbɔñ Añwan emi ke Psalm 45:9?
- 7 Anie ekedi Melchizedek?
- 8 Anie ekedi itiat emi mme ɔbɔp-ufɔk ekesinde?
- 9 Nte eñwɔñɔ emi ekenyene David, “Nyeda mfri idem fo ndori ke ebekpo fo” okosu ke Solomon? Ntak?